

— Нека съ щастливи, братко, — отвърна тя. Тъхното щастие е нашата радост посемсега!

— Тъй е, сестро! — отвърна той и пакъ замълча.

... Где на тъхните години, той можеше да излъзне, на луната да се порадва... Все събрания по възстановя да мислятъ; все преследвания отъ каймакани и шпиони, до като най-подиръ свътата съ главата се обърна и България си отдъхна. По-послѣ... И спомни си той ония бурни дни, по свалянето на княза; скитанията си изъ безпредѣлна Русия... И кога той си спомни за ония дълги години, прекарани изъ Петербургъ и Москва — нѣкаква сладка тѣга му обзе душата. На ли тамъ той започна да чете книгите, които му разкриха тайните на човѣшката мисъль? На ли тамъ той за пръвъ пътъ влъзне между хора, които обичаха да четатъ и да мислятъ? И обикна книгата, като добъръ другаръ! Има ли по-добъръ другаръ отъ добра книга? А ония смиренi млади хора, на безкрайна Русия, които забравяха себе си, да бѫдатъ полезни на другите... И спомни си той, за нощните кръжици, гдето дългите зимни вечери се минаваха въ четене и беседи; спомни си, кога за пръвъ пътъ го заведоха въ Ясна поляна... И сѣкашъ пакъ видѣ бѣлобрадия старецъ Толстой съ тихите сиви очи подъ провиснали вежди; съ дългата блуза, като работникъ и съ тихата кротка рѣч, която проникна дълбоко въ неговата душа и обърна цѣлия му миръ,.. Не веднажъ е казвалъ той, че само Русия може да даде такъвъ човѣкъ. И още тогава той заблѣнува да се върне въ роденъ край, да се залови за плодотворенъ трудъ и да се вживѣй въ земята, както добрия синъ заживѣва при рождена майка... Едно го само измѣчваше, че си е изгубилъ най-хубавите дни по безплодно въртение на сабля. Ала все намираше да се утеши: нѣкога той схващаше, че България е заобиколена отъ врагове и че все пакъ като офицеръ, той може най-полезенъ да й бѫде въ трудни времена. И